

Αθήνα 11 Ιουνίου 2013

**Προτάσεις - απόψεις του Συνηγόρου του Καταναλωτή για την τροποποίηση
του ν. 3869/2010.**

Σε συνέχεια της από 4.6.2013 προσκλήσεως της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής προς τον Συνήγορο του Καταναλωτή για την κατάθεση προτάσεων επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για το «Πρόγραμμα Διευκόλυνσης για Ενήμερους Δανειολήπτες και τροποποιήσεις στο ν.3869/2010» η Ανεξάρτητη Αρχή κατέθεσε τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις, τις οποίες και παρουσίασε ο Συνήγορος του Καταναλωτή κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής στις 5.6.2013.

Προτάσεις - απόψεις του Συνηγόρου του Καταναλωτή για την τροποποίηση του ν. 3869/2010 :

- Διατήρηση εξωδικαστικού συμβιβασμού και των φορέων του. Συγκεκριμένα, η διατήρηση του επιτελικού ρόλου της Αρχής μας σε αυτόν τον τομέα είναι αναγκαία, επειδή ο Συνήγορος του Καταναλωτή: **(α)** διαθέτει ειδική Υπηρεσία Υποδοχής αιτήσεων, με δυνατότητα παροχής υπεύθυνων συμβουλών σε οφειλέτες, **(β)** λειτουργεί ως “φίλτρο” για την αποτροπή από την υπαγωγή στον νόμο όσων οφειλετών δεν πληρούν τα τυπικά κριτήρια, **(γ)** βοηθά στη μη συσσώρευση ακόμα περισσότερων αιτήσεων στα Δικαστήρια, η οποία αποβαίνει εις βάρος της ουσιαστικής διαδικασίας, **(δ)** είναι σε θέση να εξάγει αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία ανά προφίλ οφειλετών και ανά κατηγορία δανείων, τα οποία βοηθούν καταλυτικά την Πολιτεία στον σχεδιασμό των πολιτικών της.

- Επισημαίνεται ότι η συμμετοχή στη διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού θα πρέπει να είναι ανέξοδη για τους ενδιαφερόμενους. Επίσης, η συμμετοχή των Ενώσεων Καταναλωτών ως φορέων του εξωδικαστικού συμβιβασμού να περιορίζεται σε οφειλέτες που αποτελούν εγγεγραμμένα μέλη τους δύο (2) χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησης.

- Ορθώς κατά την άποψή μας αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 και δίδεται προθεσμία 10 ημερών για τη χορήγηση της κατάστασης οφειλών κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, όπου επιπλέον οι τράπεζες πρέπει να βεβαιώνουν και για το επιτόκιο εκτοκισμού της οφειλής και να ενημερώνουν εγγράφως για το ποσόν που αντιστοιχεί στο 10% της τελευταίας ενήμερης οφειλής.

- Προβλήματα είχε δημιουργήσει στους οφειλέτες η εκχώρηση της απαίτησης του πιστωτή σε τρίτους και ο μη ορισμός αντικλήτων τους στην Ελληνική Επικράτεια, με αποτέλεσμα οι οφειλέτες να μην γνωρίζουν σε ποιον θα πρέπει να απευθύνουν και να την κοινοποιήσουν τις αιτήσεις τους. Ορθώς, επομένως, η προσθήκη της παρ. 5 στο άρθρο 2.
- Ορθώς, κατά την άποψη του Συνηγόρου του Καταναλωτή, ορίζεται μαζί με τη δικάσιμο της αίτησης και η ημερομηνία επικύρωσης του ενδεχομένου προδικαστικού συμβιβασμού από τον Πρόεδρο υπηρεσίας, κατά την οποία (ημερομηνία) είτε θα επικηρυχθεί ο συμβιβασμός είτε θα συζητηθεί ενδεχόμενο αίτημα έκδοσης Προσωρινής Διαταγής. Στο δίμηνο, δε, που ορίζεται η ημέρα επικύρωσης ορθώς θεσπίζεται η απαγόρευση λήψης καταδικαστικών μέτρων σε βάρος του οφειλέτη, καθώς και η μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του.
- Στο τροποποιημένο άρθρο 5, που αναφέρεται στη, προδικασία, η φράση “ο οφειλέτης πρέπει εντός 15 ημερών” χρειάζεται να συμπληρωθεί από τη φράση: “από την υποβολή της αίτησης”. Επίσης, η προθεσμία των 15 ημερών να γίνει 20ήμερη.
- Ορθή η προσθήκη της παρ. 5 στο άρθρο 6 του Νόμου, που προβλέπει τη δυνατότητα στον οφειλέτη να ζητήσει την αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μετά την άσκηση έφεσης, εφόσον πιθανολογείται η ουσιώδης βλάβη που θα υποστεί από αυτή.
- Η αντικατάσταση του άρθρου 7 και, δη, της παρ. 2 αυτού βρίσκει την Αρχή μας απόλυτα σύμφωνη. Άλλωστε, ήταν μία διατυπωθείσα πρόταση μας κατά το προηγούμενο στάδιο της διαβούλευσης.
- Προβλήματα ως προς παραδεκτό της αίτησης δημιουργούνται από την παράληψη του οφειλέτη να εντάξει έναν πιστωτή του στο σχέδιο διευθέτησης. Ορθή, λοιπόν, η προσθήκη του εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 8, που δίνει λύση στο πρόβλημα με την εφαρμογή του άρθρου 744 Κωδ.Πολ.Δικ., σε συνδυασμό με το άρθρο 748 του ίδιου Κώδικα.
- Δεν είναι συμφέρουσα για τους οφειλέτες η αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 8, που δίνει τη δυνατότητα στον Δικαστή να επιμηκύνει κατά έναν χρόνο (από 4 στα 5) και να περιορίζει αντίστοιχα (από τα 4 στα 3) τον χρόνο καταβολής των δόσεων που αφορούν τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες. Φρονούμε πως το άρθρο πρέπει να παραμείνει ως είχε.
- Απεναντίας, προς όφελος του οφειλέτη τροποποιείται και αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9, που περιορίζει την απαίτηση από το 85% στο 80% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, εφόσον ταυτόχρονα προσαρμοστεί η εμπορική με την αντικειμενική αξία του ακινήτου. Στις πλείστες των περιπτώσεων, οι αντικειμενικές αξίες υπερβαίνουν τις εμπορικές, με αποτέλεσμα εάν δεν γίνει η αναγκαία προσαρμογή, η διάταξη αυτή να αποβεί σε βάρος του υπερχρεωμένου οφειλέτη, ο οποίος πασχίζει να εξαιρέσει από τη ρευστοποίηση την πρώτη κατοικία

του, στο πλαίσιο όμως των οικονομικών του δυνατοτήτων.

- Τέλος, δεν βλέπουμε τον λόγο να μη δίνεται η δυνατότητα στους δανειολήπτες ηλικίας μέχρι 30 ετών να εξοφλούν τα δάνειά τους σε χρονικό ορίζοντα μέχρι 30 ετών, κρίνοντας δίκαιη και αναγκαία τη σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 του νόμου.

- Ακόμη, η μεταβατική διάταξη του άρθρου 19, που υποχρεώνει σε καταβολή δόσεων των ήδη υπαχθέντων στον νόμο με εκκρεμούσες αιτήσεις, φρονούμε ότι θα πρέπει να είναι δυναμική και όχι υποχρεωτική, διότι διαφορετικά θα δημιουργήσει προβλήματα ως προς το παραδεκτό ή μη της αίτησης.

- Τέλος, να περιοριστεί η έννοια του “δόλου” στο άρθρο 1, παρ. 1 του νόμου. Δεδομένου ότι τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα ελέγχου της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη, δεν νοείται δόλος κατά την υποβολή αιτήματος λήψης δανείου, εκτός εάν αποδειχθεί ότι ο δανειολήπτης προσκόμισε πλαστά στοιχεία προκειμένου να λάβει το δάνειο. Επομένως, τυχόν δολιότητα του δανειολήπτη θα πρέπει να εξετάζεται μόνο για την περιέλευση σε αδυναμία πληρωμής, προκειμένου να υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος.